

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/32

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2022/1317
Karar No. 2022/2381
Tarihi: 24.02.2022

- ARABULUCULUK SON TUTANAK TARİHİNDEN SONRASI DOĞAN ALACAKLALAR İÇİN DAVA ŞARTI NEDENİYLE DAVANIN REDDİNE KARAR VERİLECEĞİ
- TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAMAYAN ALACAKLARA İŞLETME KREDİSİ FAİZİ UYGULANMAYACAĞI
- TEMERRÜT TARİHİNİN ARABULUCULUK TUTANAK TARİHİ OLDUĞU

ÖZETİ: Arabuluculuk son tutanak tarihinden sonra ihtilaf konusu olan, son tutanak tarihi ile 04.02.2021 tarihi arasında kalan talep dönemi için arabuluculuk dava şartının yerine getirilmediği dikkate alındığında, bu dönem yönünden davanın dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine karar verilmesi gerekir iken yazılı şekilde hüküm kurulması yerinde değildir.

3-Ayrıca 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen geçici 23.madde, kamuda sürekli işçi kadrosuna geçirilen işçilerin ücretlerinin tespitinde uygulanacak kuralları belirlemekle burada söz konusu olan Yüksek Hakem Kurulu kararıyla bağitlanan Toplu İş Sözleşmesi davacının 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümlerine göre yararlandığı bir Toplu İş Sözleşmesi değildir. Bu itibarla davacının ikramiye alacağı talebine en yüksek işletme kredisi faizini geçmemek üzere bankalarca mevduata uygulanan en yüksek faize hükmedilmesi gerekirken,

en yüksek işletme kredisi faizi uygulanması isabetsizdir. Keza Yüksek Hakem Kurulu kararıyla bağitlanan en son Toplu İş Sözleşmesinin ikramiyeye ilişkin hükmünde "İşçilere Ocak ve Temmuz aylarında 5'er günlük olmak üzere yılda toplam 10 günlük (5x2=10) ücretleri tutarında ikramiye ödenir" denilmekte olup iş sözleşmesinin 7. maddesinde ise "işçiye yapılacak ödemelere ilişkin hesap dönemi, her ayın 15'i ile bir sonraki ayın 14. Günüdür" denilmektedir. Bu açıklamalara göre ödeme için tereddüde yer vermeyecek şekilde belirli ya da kesin bir vade söz konusu olmadığından kendiliğinden temerrüt gerçekleşmeyeceği, anlaşamamaya dair son tutanak tarihinin temerrüt tarihi oluşturacağı gözden kaçırılarak bilirkişi raporunda belirlenen temerrüt tarihlerine atıf ile hüküm kurulması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

DAVA: Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmekle, temyiz talebinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; davalı Bakanlıkta dava dışı alt işverenler arasında imzalanan hizmet alım sözleşmesi kapsamında davacının alt işveren işçisi olarak davalı Bakanlığa ait işyerinde belirsiz süreli iş sözleşmesi ile çalışırken 696 sayılı KHK kapsamında sürekli işçi kadrosuna geçirildiğini, sürekli işçi kadrosuna geçirildikten sonra ücretinin düşürüldüğünü, bu hatalı uygulamadan kaynaklanan fark ücret, fark ikramiye ve fark ilave tediye alacaklarının doğduğunu ileri sürerek fark ücret, fark ikramiye ve fark ilave tediye alacaklarının davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle; davacının ücretinde herhangi bir azalma olmadığını, ayrıca Toplu İş Sözleşmesi uyarınca belirlenen % 4'lük zam artışının da yapıldığını savunarak davanın reddine karar verilmesini talep etmiştir.

İlk Derece Mahkemesi Kararının Özeti:

Mahkemece, toplanılan deliller ve bilirkişi raporuna dayanılarak davanın kabulüne karar verilmiştir.

İstinaf Başvurusu:

İlk Derece Mahkemesinin kararına karşı, davalı vekili istinaf başvurusunda bulunmuştur.

Bölge Adliye Mahkemesi Kararının Özeti:

Bölge Adliye Mahkemesince, davalı vekilinin istinaf başvurusunun Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 353-(1) b.1 maddesi gereğince esastan reddine karar verilmiştir.

Temyiz:

Karar süresi içerisinde davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Gereke:

1-Tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, uyumsuzluğa uygulanması gereken hukuk kuralları ile hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, taraflar arasındaki sözleşmeye, dava şartlarına, yargılama ve ispat kuralları ile temyiz olunan kararda belirtilen gerekçelere göre davalı vekilinin aşağıdaki bentlerin dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2-7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 3/1 maddesi uyarınca "Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartı" olarak düzenlenmiş olup maddenin 2. fıkrasında ise "Arabulucuya başvurulmadan dava açıldığının anlaşılması hâlinde herhangi bir işlem yapılmaksızın davanın, dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine karar verilir." denilmiştir.

Somut olayda; davacı vekili tarafından, davalı Bakanlığa bağlı işyerinde ihale ile hizmet alımı yapılan alt işveren şirketler nezdinde çalışmakta iken, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 127. maddesi ile 375 sayılı Kanun Hükmün Kararname'ye eklenen geçici 23. maddesi kapsamında 02.04.2018 tarihinde sürekli işçi kadrosuna geçirilmiş olan davacı işçinin, geçiş esnasında tanzim edilen belirsiz süreli iş sözleşmesinin aylık ücretin düzenlendiği 7. maddesinde yazılı bulunan oran dikkate alınmaksızın temel ücretinin hatalı belirlenmesi nedeniyle ücret, ikramiye ve ilave tediye alacaklarının eksik ödendiği iddiasıyla arabulucuya başvurulmuş, sürecin anlaşamama ile sonuçlanması üzerine 30.12.2020 tarihli son tutanak dava dilekçesine eklenerek dava açılmıştır. Bununla birlikte mahkemece hükme esas alınan ve davacının ıslahına dayanak oluşturan bilirkişi raporundaki hesaplamalar 01.01.2019 ile 04.02.2021 tarihleri arası dönem esas alınarak yapılmıştır. Arabuluculuk faaliyeti ise, tarafların anlaşamadığına ilişkin düzenlenen son tutanak tarihinden önce muaccel olan alacaklar için gerçekleştirilmiştir.

Arabuluculuk son tutanak tarihinden sonra ihtilaf konusu olan, son tutanak tarihi ile 04.02.2021 tarihi arasında kalan talep dönemi için arabuluculuk dava şartının yerine getirilmediği dikkate alındığında, bu dönem yönünden davanın dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine karar verilmesi gerekir iken yazılı şekilde hüküm kurulması yerinde değildir.

3-Ayrıca 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen geçici 23.madde, kamuda sürekli işçi kadrosuna geçirilen işçilerin ücretlerinin tespitinde uygulanacak kuralları belirlemekle burada söz konusu olan Yüksek Hakem Kurulu kararıyla bağitlanan Toplu İş Sözleşmesi

davacının 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümlerine göre yararlandığı bir Toplu İş Sözleşmesi değildir. Bu itibarla davacının ikramiye alacağı talebine en yüksek işletme kredisi faizini geçmemek üzere bankalarca mevduata uygulanan en yüksek faize hükmedilmesi gerekirken, en yüksek işletme kredisi faizi uygulanması isabetsizdir. Keza Yüksek Hakem Kurulu kararıyla bağtlanan en son Toplu İş Sözleşmesinin ikramiyeye ilişkin hükmünde "İşçilere Ocak ve Temmuz aylarında 5'er günlük olmak üzere yılda toplam 10 günlük (5x2=10) ücretleri tutarında ikramiye ödenir" denilmekte olup iş sözleşmesinin 7. maddesinde ise "işçiye yapılacak ödemelere ilişkin hesap dönemi, her ayın 15'i ile bir sonraki ayın 14. Günüdür" denilmektedir. Bu açıklamalara göre ödeme için tereddüde yer vermeyecek şekilde belirli ya da kesin bir vade söz konusu olmadığından kendiliğinden temerrüt gerçekleşmeyeceği, anlaşamamaya dair son tutanak tarihinin temerrüt tarihi oluşturacağı gözden kaçırılarak bilirkişi raporunda belirlenen temerrüt tarihlerine atıf ile hüküm kurulması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA, İlk Derece Mahkemesi kararının yukarıda yazılı sebeplerden dolayı BOZULMASINA, dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, 24.02.2022 tarihinde oybirliği ile karar verildi.